

2013. évi L. törvény

az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról

A nemzet érdekében kiemelten fontos - napjaink információs társadalmát érő fenyegetések miatt - a nemzeti vagyon részét képező nemzeti elektronikus adatvagyon, valamint az ezt kezelő információs rendszerek, illetve a létfontosságú információs rendszerek és rendszerelemek biztonsága.

Társadalmi elvárás az állam és polgárai számára elengedhetetlen elektronikus információs rendszerekben kezelt adatok és információk bizalmosságának, sértetlenségének és rendelkezésre állásának, valamint ezek rendszerlemei sértetlenségének és rendelkezésre állásának zárt, teljes körű, folytonos és a kockázatokkal arányos védelmének biztosítása, ezáltal a kibertér védelme.

Mindezekre figyelemmel az Országgyűlés a következő törvényt alkotja:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. Értelmező rendelkezések

1. § (1) E törvény alkalmazásában

1. *adat*: az információ hordozója, a tények, fogalmak vagy utasítások formalizált ábrázolása, amely az emberek vagy automatikus eszközök számára közlésre, megjelenítésre vagy feldolgozásra alkalmas;

2. *adatfeldolgozás*: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adatokon végzik;

3. *adatfeldolgozó*: az a természetes vagy jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - adatok feldolgozását végzi;

3a.

4. *adatkezelés*: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen az adatok gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők rögzítése;

5. *adatkezelő*: az a természetes vagy jogi személy, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja;

6. *adminisztratív védelem*: a védelem érdekében hozott szervezési, szabályozási, ellenőrzési intézkedések, továbbá a védelemre vonatkozó oktatás;

6a. *alapvető szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató*: a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló 2012. évi CLXVI. törvény 2/A. §-a alapján kijelölt szolgáltató;

7. *auditálás*: előírások teljesítésére vonatkozó megfelelőségi vizsgálat, ellenőrzés;

7a. *bejelentés-köteles szolgáltatás*: az elektronikus kereskedelmi szolgáltatások, valamint az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások egyes kérdéseiről szóló 2001. évi CVIII. törvény 2. § j) pontjában meghatározott szolgáltatás;

8. *bizalmasság*: az elektronikus információs rendszer azon tulajdonsága, hogy a benne tárolt adatot, információt csak az arra jogosultak és csak a jogosultságuk szintje szerint ismerhetik meg, használhatják fel, illetve rendelkezhetnek a felhasználásáról;

9. *biztonsági esemény*: nem kívánt vagy nem várt egyedi esemény vagy eseménysorozat, amely az elektronikus információs rendszerben kedvezőtlen változást vagy egy előzőleg ismeretlen helyzetet idéz elő, és amelynek hatására az elektronikus információs rendszer által hordozott információ bizalmassága, sértetlensége, hitelessége, funkcionalitása vagy rendelkezésre állása elvész, illetve megsérül;

10. *biztonsági esemény kezelése*: az elektronikus információs rendszerben bekövetkezett biztonsági esemény dokumentálása, következményeinek felszámolása, a bekövetkezés okainak és felelőseinek megállapítása, és a hasonló biztonsági események jövőbeni előfordulásának megakadályozása érdekében végzett tervszerű tevékenység;

11. *biztonsági osztály*: az elektronikus információs rendszer védelmének elvárt erőssége;

12. *biztonsági osztályba sorolás*: a kockázatok alapján az elektronikus információs rendszer védelme elvárt erősségének meghatározása;

13. *biztonsági szint*: a szervezet felkészültsége az e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott biztonsági feladatok kezelésére;

14. *biztonsági szintbe sorolás*: a szervezet felkészültségének meghatározása az e törvényben és a végrehajtására kiadott jogszabályokban meghatározott biztonsági feladatok kezelésére;

14a. *EGT-állam*: az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvényben meghatározott állam;

14b. *elektronikus információs rendszer*:

a) az elektronikus hírközlésről szóló törvény szerinti elektronikus hírközlő hálózat;

b) minden olyan eszköz vagy egymással összekapcsolt vagy kapcsolatban álló eszközök csoportja, amelyek közül egy vagy több valamely program alapján digitális adatok automatizált kezelését végzi; vagy

c) az a) és b) pontban szereplő elemek által működésük, használatuk, védelmük és karbantartásuk céljából tárolt, kezelt, visszakeresett vagy továbbított digitális adatok;

15. *elektronikus információs rendszer biztonsága*: az elektronikus információs rendszer olyan állapota, amelyben annak védelme az elektronikus információs rendszerben kezelt adatok bizalmassága, sértetlensége és rendelkezésre állása, valamint az elektronikus információs rendszer elemeinek sértetlensége és rendelkezésre állása szempontjából zárt, teljes körű, folytonos és a kockázatokkal arányos;

16. *életciklus*: az elektronikus információs rendszer tervezését, fejlesztését, üzemeltetését és megszüntetését magába foglaló időtartam;

17. *észlelés*: a biztonsági esemény bekövetkezésének felismerése;

17a. *európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszer*: az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 9. pontja szerinti rendszer;

18. *felhasználó*: egy adott elektronikus információs rendszert igénybe vevők köre;

19. *fenyegetés*: olyan lehetséges művelet vagy esemény, amely sértheti az elektronikus információs rendszer vagy az elektronikus információs rendszer elemei védettségét, biztonságát, továbbá olyan mulasztásos cselekmény, amely sértheti az elektronikus információs rendszer védettségét, biztonságát;

20. *fizikai védelem*: a fizikai térben megvalósuló fenyegetések elleni védelem, amelynek fontosabb részei a természeti csapás elleni védelem, a mechanikai védelem, az elektronikai jelzőrendszer, az élőerős védelem, a beléptető rendszer, a megfigyelő rendszer, a tápáramellátás, a sugárzott és vezetett zavarvédelem, klimatizálás és a tűzvédelem;

21. *folytonos védelem*: az időben változó körülmények és viszonyok között is megszakítás nélkül

megvalósuló védelem;

22. *globális kibertér*: a globálisan összekapcsolt, decentralizált, egyre növekvő elektronikus információs rendszerek, valamint ezen rendszereken keresztül adatok és információk formájában megjelenő társadalmi és gazdasági folyamatok együttese;

22a. *gyártó*: az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 12-14. pontjai szerinti IKT-termék, IKT-szolgáltatás, illetve IKT-folyamat gyártója vagy nyújtója;

23. *honvédelmi célú elektronikus információs rendszer*:

a) a honvédelmi szervezetek, a honvédelemért felelős miniszter fenntartói irányítása alá tartozó, honvédségi szervezetnek nem minősülő többcélú szakképző intézmény, a honvédelemért felelős miniszter tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó gazdasági társaságok, az állami vagyronról szóló 2007. évi CVI. törvény 3. § (2) bekezdés c) pontja szerinti gazdasági társaságok, valamint jogszabály szerint a honvédelmi érdekekhez kapcsolódó tevékenységet folytató gazdasági társaságok zárt célú elektronikus információs rendszereinek, valamint egyéb - funkciója, rendeltetése, feladatellátása szerint - nyílt elektronikus információs rendszereinek összessége, amely ágazatspecifikus módon támogatja a honvédelmi ágazaton belüli és ágazatok közötti működést,

b) a honvédelmi létfontosságú rendszerelemek azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló kormányrendelet alapján kijelölt ágazaton belüli honvédelmi létfontosságú rendszerelemek elektronikus információs rendszerei,

c) az illetékes ágazatban ki nem jelölt, a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvényben meghatározott ágazaton kívüli honvédelmi rendszerelem elektronikus információs rendszerei, valamint

d) a honvédelmi ágazat hatáskörébe tartozó nemzetbiztonsági védelem alá eső szervek elektronikus információs rendszere;

24. *IKT-termék*: az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 12. pontja szerinti termék;

24a. *IKT-szolgáltatás*: az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 13. pontja szerinti szolgáltatás;

24b. *IKT-folyamat*: az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikk 14. pontja szerinti folyamat;

25. *információ*: bizonyos tényekről, tárgyakról vagy jelenségekről hozzáférhető formában megadott megfigyelés, tapasztalat vagy ismeret, amely valakinek a tudását, ismeretkészletét, annak rendezettségét megváltoztatja, átalakítja, alapvetően befolyásolja, bizonytalanságát csökkenti vagy megszünteti;

26. *kiberbiztonság*: a kibertérben létező kockázatok kezelésére alkalmazható politikai, jogi, gazdasági, oktatási és tudatosságnövelő, valamint technikai eszközök folyamatos és tervszerű alkalmazása, amelyek a kibertérben létező kockázatok elfogadható szintjét biztosítva a kibertérrel megbízható környezetté alakítják a társadalmi és gazdasági folyamatok zavartalan működéséhez szükséges működtetéséhez;

27. *kibervédelem*: a kibertérből jelentkező fenyegetések elleni védelem, ideértve a saját kibertér képességek megőrzését;

28. *kockázat*: a fenyegetettség mértéke, amely egy fenyegetés bekövetkezése gyakoriságának (bekövetkezési valószínűségének) és az ez által okozott kár nagyságának a függvénye;

29. *kockázatelemzés*: az elektronikus információs rendszer értékének, sérülékenységének (gyenge pontjainak), fenyegetéseinek, a várható károknak és ezek gyakoriságának felmérése útján a kockázatok feltárása és értékelése;

30. *kockázatkezelés*: az elektronikus információs rendszerre ható kockázatok csökkentésére irányuló intézkedésrendszer kidolgozása;

31. *kockázatokkal arányos védelem*: az elektronikus információs rendszer olyan védelme, amelynek során a védelem költségei arányosak a fenyegetések által okozható károk értékével;

32. *korai figyelmeztetés*: valamely fenyegetés várható bekövetkezésének jelzése a fenyegetés bekövetkezése előtt annyi idővel, hogy hatékony védelmi intézkedéseket lehessen hozni;

- 32a. *kritikus adat*: a személyes adat vagy valamely jogszabállyal védett adat;
- 33.
34. *logikai védelem*: az elektronikus információs rendszerben információtechnológiai eszközökkel és eljárásokkal (programokkal, protokollokkal) kialakított védelem;
35. *magyar kibertér*: a globális kibertér elektronikus információs rendszereinek azon része, amelyek Magyarországon találhatóak, valamint a globális kibertér elektronikus rendszerein keresztül adatok és információk formájában megjelenő társadalmi és gazdasági folyamatok közül azok, amelyek Magyarországon történnek vagy Magyarországra irányulnak, illetve Magyarország érintett benne;
36. *megelőzés*: a fenyegetés hatása bekövetkezésének elkerülése;
37. *reakálás*: a bekövetkezett biztonsági esemény terjedésének megakadályozására vagy késleltetésére, a további károk mérséklésére tett intézkedés;
38. *rendelkezésre állás*: annak biztosítása, hogy az elektronikus információs rendszerek az arra jogosult személy számára elérhetőek és az abban kezelt adatok felhasználhatóak legyenek;
39. *sértetlenség*: az adat tulajdonsága, amely arra vonatkozik, hogy az adat tartalma és tulajdonságai az elvárttal megegyeznek, ideértve a bizonyosságot abban, hogy az az elvárt forrásból származik (hitelesség) és a származás ellenőrizhetőségét, bizonyosságát (letagadhatatlanságát) is, illetve az elektronikus információs rendszer elemeinek azon tulajdonságát, amely arra vonatkozik, hogy az elektronikus információs rendszer eleme rendeltetésének megfelelően használható;
40. *sérülékenység*: az elektronikus információs rendszer olyan része vagy tulajdonsága, amelyen keresztül valamely fenyegetés megvalósulhat;
41. *sérülékenységvizsgálat*: az elektronikus információs rendszerek gyenge pontjainak (biztonsági rések) és az ezeken keresztül fenyegető biztonsági eseményeknek a feltárása;
- 41a. *súlyos biztonsági esemény*: olyan informatikai esemény, amely bekövetkezése esetén az állami működés szempontjából kritikus adat bizalmassága, sértetlensége vagy rendelkezésre állása sérülhet, emberi életek kerülhetnek közvetlen veszélybe, személyi sérülések nagy számban következhetnek be, súlyos bizalomvesztés következhet be az állammal vagy az érintett szervezettel szemben, alapvető emberi, vagy a társadalom működése szempontjából kiemelt jogok sérülhetnek;
42. *számítógépes eseménykezelő központ*: az Európai Hálózat- és Információbiztonsági Ügynökség ajánlásai szerint működő, számítástechnikai vészhelyzetekre reagáló egység, amely a nemzetközi hálózatbiztonsági, valamint kritikus információs infrastruktúrák védelmére szakosodott szervezetekben tagsággal és akkreditációval rendelkezik [(európai használatban: CSIRT (Computer Security Incident Response Team), amerikai használatban: CERT (Computer Emergency Response Team)];
43. *szervezet*: az adatkezelést végző, illetve az adatfeldolgozást végző vagy végeztető jogi személy vagy egyéni vállalkozó, valamint az üzemeltető;
44. *teljes körű védelem*: az elektronikus információs rendszer valamennyi elemére kiterjedő védelem;
45. *üzemeltető*: az a természetes személy, jogi személy vagy egyéni vállalkozó, aki vagy amely az elektronikus információs rendszer vagy annak részei működtetését végzi és a működésért felelős;
46. *védelmi feladatok*: megelőzés és korai figyelmeztetés, észlelés, reagálás, eseménykezelés;
47. *zárt célú elektronikus információs rendszer*: a nemzetbiztonsági, honvédelmi, rendészeti, diplomáciai információs feladatok ellátását biztosító, rendeltetése szerint elkülönült elektronikus információs rendszer, amely kizárólagosan a speciális igények kielégítését, az e célra létrehozott szervezet és technika működését szolgálja;
48. *zárt védelem*: az összes számításba vehető fenyegetést figyelembe vevő védelem;
49. *poszt-quantumtitkosítás*: a matematikailag valószínűsíthetően igazolható, kvantumszámítógép által megvalósított támadás ellen a hagyományos kriptográfiai alkalmazáson felüli poszt-quantum alkalmazást, illetve megoldást nyújtó titkosítás, amely során a két végpont közötti kommunikáció felhasználásával, az adatátvitellel megosztott kulcsot hoz létre a két végfelhasználó között, anélkül, hogy a kulcsot jogosulatlan harmadik fél megismerné;

50. *poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezet*: a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (a továbbiakban: SZTFH) elnökének rendeletében meghatározott,

a) a kormányzati célú hálózatokról szóló kormányrendelet szerinti igénybevételre kötelezett szervezet,

b) a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvény szerinti bank, valamint

c) az 1. mellékletben meghatározott törvények hatálya alá tartozó közműszolgáltató és az 1. mellékletben meghatározott törvények felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó közszolgáltatást nyújtó szervezet.

(2)

(3) E törvény alkalmazásában egy elektronikus információs rendszernek kell tekinteni adott adatkezelő vagy adatfeldolgozó által, adott cél érdekében az adatok, információk kezelésére használt eszközök - így különösen környezeti infrastruktúra, hardver, hálózat és adathordozók -, eljárások - így különösen szabályozás, szoftver és kapcsolódó folyamatok -, valamint az ezeket kezelő személyek együttesét.

2. A törvény hatálya

2. § (1) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni:

a) a központi államigazgatási szervekre, a Kormány és a kormánybizottságok kivételével,

b) a Köztársasági Elnöki Hivatalra,

c) az Országgyűlés Hivatalára,

d) az Alkotmánybíróság Hivatalára,

e) az Országos Bírósági Hivatalra és a bíróságokra,

f) az ügyészségekre,

g) az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalára,

h) az Állami Számvevőszékre,

i) a Magyar Nemzeti Bankra,

 j) a fővárosi és megyei kormányhivatalokra,

k) a helyi önkormányzatok képviselő-testületének hivatalaira, a hatósági igazgatási társulásokra,

l) a Magyar Honvédségre.

(2) E törvény rendelkezéseit kell alkalmazni:

a) az (1) bekezdésben meghatározott szervek és ezen szervek számára adatkezelést végzők,

b) a jogszabályban meghatározott, a nemzeti adatvagyon körébe tartozó állami nyilvántartások adatfeldolgozói,

c) az európai vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé - a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján - kijelölt rendszerelemeknek a létfontosságú tevékenységben közreműködő,

d) az alapvető szolgáltatást nyújtó szereplőknek az alapvető szolgáltatás nyújtásában közreműködő,

e) az elektronikus információs rendszert működtető, a központi államigazgatási és kormányzati tevékenység szempontjából fontos, nemzetbiztonsági védelem alá eső szervek elektronikus információs rendszereinek védelmére.

(3) A Kormány rendeletében meghatározott, a honvédelmért felelős miniszter vezetése, irányítása alatt álló szervek zárt célú elektronikus információs rendszerei esetében az e törvény szerinti hatósági feladatokat, a biztonsági felügyeletet a Kormány által kijelölt szerv kormányrendeletben meghatározottak szerint látja el.

(4) A létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény rendelkezései alapján a különleges jogrend ideje alatt nemzeti létfontosságú rendszerelemmé kijelölt rendszerelem tekintetében e törvény rendelkezéseit kizárólag akkor kell alkalmazni, ha a különleges jogrend megszűnését követő felülvizsgálat eredményeként a kijelölését fenntartották.

(5) A honvédelmi célú elektronikus információs rendszerek esetében, az e törvény szerinti hatósági feladatokat, a biztonsági felügyeletet a honvédelmi ágazaton belül működő, a Kormány által kijelölt szerv kormányrendeletben meghatározottak szerint látja el.

(6) A III/A. Fejezetben foglaltakat az IKT-termék, IKT-szolgáltatás vagy IKT-folyamat tanúsításával kapcsolatos hatósági tevékenységre kell alkalmazni.

(7) E törvény rendelkezéseit

a) a minősített adatokat kezelő elektronikus információs rendszereket érintően a minősített adat védelméről szóló törvényben,

b) a médiaszolgáltatási és elektronikus hírközlési tevékenység esetén az elektronikus hírközlésről szóló törvényben, továbbá a médiaszolgáltatásokról és tömegkommunikációról szóló törvényben meghatározott eltérésekkel kell alkalmazni.

(8) Az e törvényben szabályozott kiberbiztonsági tanúsításra, valamint a tanúsító szervezet tevékenységére nem kell alkalmazni a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló törvény rendelkezéseit.

(9) E törvény rendelkezéseit a poszt-quantumtitkosítás vonatkozásában kizárólag a poszt-quantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezetre kell alkalmazni.

3. § (1) A 2. § (1) bekezdés *a)-h)* és *j)-l)* pontjában megjelölt szervek, valamint - a monetáris politika végrehajtásával és a devizatartalék kezelésével kapcsolatos kockázatértékelési és portfóliókezelési tevékenység keretében kezelt adatok kivételével - a 2. § (1) bekezdés *i)* pontjában megjelölt szerv által kezelt adatok és a 2. § (2) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjában megjelölt szervezetek által kezelt, a nemzeti adatvagyon részét képező adatok Magyarország területén üzemeltetett és tárolt elektronikus információs rendszerekben, valamint honvédelmi, diplomáciai információs célokra használt zárt célú elektronikus információs rendszerben kezelhetőek.

(2) A 2. § (2) bekezdés *c)* és *d)* pontjában megjelölt elektronikus információs rendszerek - az (1) bekezdésben meghatározott kivétellel - az Európai Unió tagállamai területén üzemeltethetőek.

(3) A 2. § (1) bekezdés *a)-h)* és *j)-k)* pontjában megjelölt szervek, valamint - a monetáris politika végrehajtásával és a devizatartalék kezelésével kapcsolatos kockázatértékelési és portfóliókezelési tevékenység keretében kezelt adatok kivételével - a 2. § (1) bekezdés *i)* pontjában megjelölt szerv által kezelt adatok az elektronikus információs rendszerek biztonságának felügyeletét ellátó hatóság (a továbbiakban: hatóság) engedélyével vagy nemzetközi szerződés alapján az EGT-államok területén belül üzemeltetett elektronikus információs rendszerekben is kezelhetőek.

(4) A törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszert működtető, nem Magyarországon bejegyzett vállalkozásnak Magyarország területén működő képviselőt kell kijelölnie, aki az e törvényben foglalt végrehajtásáért a szervezet vezetőjére vonatkozó szabályok szerint felel.

4. § Az elektronikus információs rendszerekre és eszközökre, szervezetekre nemzetközi egyezmények vagy nemzetközi szabványok alapján, illetve az ezeken alapuló hazai követelmények vagy ajánlások alapján kiadott biztonsági tanúsítványokat, illetve független, képesített ellenőr által készített ellenőri jelentéseket a hatóság az eljárása során figyelembe veszi.

II. FEJEZET

ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓBIZTONSÁGI KÖVETELMÉNYEK

3. Alapvető elektronikus információbiztonsági követelmények

5. § Az e törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek teljes életciklusában meg kell valósítani és biztosítani kell

a) az elektronikus információs rendszerben kezelt adatok és információk bizalmassága, sértetlensége és rendelkezésre állása, valamint

b) az elektronikus információs rendszer és elemeinek sértetlensége és rendelkezésre állása, a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezetek esetén a fizikailag elkülönített helyszíneik közötti kormányzati célú hálózaton, továbbá a publikus internet felületen zajló, az elektronikus hírközlési törvény szerinti szolgáltató igénybevételével vagy egyéb információs társadalommal összefüggő szolgáltatásaik igénybevétele során a hagyományos kriptográfiai alkalmazáson felüli biztonságot nyújtó poszt-kvantum titkosítási alkalmazással történő zárt, teljes körű, folytonos és kockázatokkal arányos védelmét.

6. § Az elektronikus információs rendszernek az 5. §-ban meghatározott feltételeknek megfelelő védelme körében a szervezetnek külön jogszabályban előírt logikai, fizikai és adminisztratív védelmi intézkedéseket kell meghatároznia, amelyek támogatják:

- a) a megelőzést és a korai figyelmeztetést,
- b) az észlelést,
- c) a reagálást,
- d) a biztonsági események kezelését.

4. Az elektronikus információs rendszerek biztonsági osztályba sorolása

7. § (1) Annak érdekében, hogy az e törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek, valamint az azokban kezelt adatok védelme a kockázatokkal arányosan biztosítható legyen, az elektronikus információs rendszereket be kell sorolni egy-egy biztonsági osztályba a bizalmasság, a sértetlenség és a rendelkezésre állás szempontjából.

(2) A biztonsági osztályba sorolás alkalmával - az érintett elektronikus információs rendszer vagy az általa kezelt adat bizalmasságának, sértetlenségének vagy rendelkezésre állásának kockázata alapján - 1-től 5-ig számozott fokozatot kell alkalmazni, a számozás emelkedésével párhuzamosan szigorodó védelmi előírásokkal együtt.

(3) A biztonsági osztályba sorolást a szervezet vezetője hagyja jóvá, és felel annak a jogszabályoknak és kockázatoknak való megfeleléséért, a felhasznált adatok teljességéért és időszerűségéért. A biztonsági osztályba sorolást a szervezet informatikai biztonsági szabályzatában kell rögzíteni.

(4) Az elektronikus információs rendszer bizalmasság, sértetlenség és rendelkezésre állás szerinti biztonsági osztálya alapján kell megvalósítani az 5. és 6. §-ban előírt védelmi intézkedéseket az adott elektronikus információs rendszerre vonatkozóan.

- (5)
- (6)

8. § (1) A biztonsági osztályba sorolást legalább háromévenként vagy szükség esetén soron kívül, dokumentált módon felül kell vizsgálni.

(2) A soron kívüli biztonsági osztályba sorolást az elektronikus információs rendszer biztonságát érintő, jogszabályban meghatározott változás vagy új elektronikus információs rendszer bevezetése esetén szükséges elvégezni. A soron kívüli felülvizsgálatot akkor is el kell végezni, ha a szervezet státuszában, illetve az általa kezelt vagy feldolgozott adatok vonatkozásában változás következik be.

(3) A 7. § (2) bekezdésében foglaltakkal összhangban előírt, az elektronikus információs rendszerre vonatkozó védelem elvárt erősségének eléréséhez a szervezetnek lehetősége van a biztonsági intézkedések fokozatos kivitelezésére. Ennek keretében az első vizsgálatkor megállapított biztonsági osztályt alapul véve, minden egyes következő, magasabb biztonsági osztályhoz rendelt biztonsági intézkedések kivitelezésére két év áll rendelkezésére.

- (4)

(5) Ha a szervezet az adott elektronikus információs rendszerre vonatkozó biztonsági osztály meghatározásánál hiányosságot állapít meg, akkor a vizsgálatot követő 90 napon belül cselekvési tervet készít a hiányosság megszüntetésére.

- (6) A hatóság a szervezet által megállapított biztonsági osztályt - a 2. § (5) bekezdésében

meghatározott elektronikus információs rendszerek kivételével - felülbíráhatja és magasabb, indokolt esetben alacsonyabb szintű osztályba sorolást is megállapíthat.

(7) Új elektronikus információs rendszer bevezetése vagy már működő elektronikus információs rendszer fejlesztése során megállapított biztonsági osztályhoz tartozó követelményeket a használatbavételig teljesíteni kell.

5. Az elektronikus információs rendszerrel rendelkező szervezetek biztonsági szintje

9. § (1) A kockázatokkal arányos, költséghatékony védelem kialakítása érdekében a szervezetet az elektronikus információs rendszerek védelmére való felkészültsége alapján a szervezetnek biztonsági szintekbe kell sorolni a jogszabályban meghatározott szempontok szerint.

(2) Az elektronikus információs rendszer

a) fejlesztését végző,

b) üzemeltetését végző,

c) üzemeltetéséért felelős vagy

d) információbiztonságáért felelős

szervezeti egységek az elektronikus információs rendszerek védelmére való felkészültségük alapján a szervezettől eltérő biztonsági szintekbe sorolhatók jogszabályban meghatározott szempontok szerint.

(3) A szervezet vagy szervezeti egységek biztonsági szintjét a szervezet védelemre való felkészültsége határozza meg.

(4) A szervezet vagy szervezeti egységek biztonsági szintjének meghatározását az elektronikus információs rendszer felhasználásának módja határozza meg, jogszabályban meghatározott szempontok szerint.

(5) A szervezet vagy szervezeti egység az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő, az adott szervezetre irányadó besorolási szintnél magasabb szintű besorolást is megállapíthat.

(6) Az európai vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján kijelölt rendszerelemek szervezeti tekintetében az e törvényben meghatározott feltételeknek megfelelő, az adott szervezetre irányadó besorolási szintnél magasabb, vagy indoklással ellátva alacsonyabb szintű besorolás is megállapítható.

10. § (1) A szervezet vagy szervezeti egység jogszabályban meghatározott szempontok alapján meghatározza, hogy a vizsgálat elvégzésekor melyik biztonsági szintnek felel meg.

(2) Ha a vizsgálat alapján meghatározott biztonsági szint alacsonyabb, mint az adott szervezetre vagy szervezeti egységre jogszabályban meghatározott biztonsági szint, akkor a szervezetnek a vizsgálatot követő 90 napon belül cselekvési tervet kell készítenie a számára előírt biztonsági szint elérésére.

(3) A szervezet vagy a 9. § (2) bekezdése szerinti szervezeti egység biztonsági szintjét a cselekvési tervben szereplő ütemezés szerint kell elérni. Ha a biztonsági szint a vizsgálat alapján az 1. szintet nem éri el, az 1. szint eléréséhez szükséges intézkedéseket az (1) bekezdésben meghatározott szempontok szerint lefolytatott vizsgálatot követő tíz éven belül meg kell valósítani.

(4) A 9. § (2) bekezdésében előírt biztonsági szint teljesítése során a szervezetnek lehetősége van az előírt biztonsági szint fokozatos elérésére. Ennek keretében a magasabb biztonsági szint elérésére - minden egyes szintet érintően, a következő magasabb szintre lépéshez - két év áll rendelkezésére.

(5) A biztonsági szint meghatározását a 9. § (1) bekezdésében előírt biztonsági szint elérését követően legalább háromévenként, szükség esetén soron kívül, dokumentált módon felül kell vizsgálni.

(6) Az elektronikus információs rendszer biztonságát érintő változás esetén, illetve új elektronikus információs rendszer bevezetésekor a szervezet vagy szervezeti egység biztonsági szintbe sorolását soron kívül meg kell ismételni. A soron kívüli felülvizsgálatot követően a (2) bekezdésben foglaltak szerint cselekvési tervet kell készíteni.

(7)

(8) A szervezet vagy felelős szervezeti egység biztonsági szintbe sorolását a szervezet vezetője hagyja jóvá, és felel annak a jogszabályoknak és kockázatoknak való megfeleléséért, a felhasznált adatok teljességéért és időszerűségéért. A biztonsági szintbe sorolás eredményét a szervezet informatikai biztonsági szabályzatában vagy szervezeti egységre irányadó szabályzatban kell rögzíteni.

6. A szervezeteknek az elektronikus információs rendszereik védelmét biztosító kötelezettségei

11. § (1) A szervezet vezetője köteles gondoskodni az elektronikus információs rendszerek védelméről a következők szerint:

a) biztosítja az elektronikus információs rendszerre irányadó biztonsági osztály tekintetében a jogszabályban meghatározott követelmények teljesülését,

b) biztosítja a szervezetre irányadó biztonsági szint tekintetében a jogszabályban meghatározott követelmények teljesülését,

c) az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyt nevez ki vagy bíz meg,

d)-e)

f) meghatározza a szervezet elektronikus információs rendszerei védelmének felelőseire, feladataira és az ehhez szükséges hatáskörökre, felhasználókra vonatkozó szabályokat, illetve kiadja az informatikai biztonsági szabályzatot,

g) gondoskodik az elektronikus információs rendszerek védelmi feladatainak és felelősségi köreinek oktatásáról, saját maga és a szervezet munkatársai információbiztonsági ismereteinek szinten tartásáról,

h) rendszeresen végrehajtott biztonsági kockázatelemzések, ellenőrzések, auditok lefolytatása révén meggyőződik arról, hogy a szervezet elektronikus információs rendszereinek biztonsága megfelel-e a jogszabályoknak és a kockázatoknak,

i) gondoskodik az elektronikus információs rendszer eseményeinek nyomon követhetőségéről,

j) biztonsági esemény bekövetkezésekor minden szükséges és rendelkezésére álló erőforrás felhasználásával gondoskodik a biztonsági eseményre történő gyors és hatékony reagálásról, és ezt követően a biztonsági események kezeléséről,

k) ha az elektronikus információs rendszer létrehozásában, üzemeltetésében, auditálásában, karbantartásában vagy javításában közreműködőt vesz igénybe, gondoskodik arról, hogy az e törvényben foglaltak szerződéses kötelemként teljesüljenek,

l) ha a szervezet az adatkezelési vagy az adatfeldolgozási tevékenységhez közreműködőt vesz igénybe, gondoskodik arról, hogy az e törvényben foglaltak szerződéses kötelemként teljesüljenek,

m) felelős az érintetteknek a biztonsági eseményekről és a lehetséges fenyegetésekről történő haladéktalan tájékoztatásáért,

n) megteszi az elektronikus információs rendszer védelme érdekében felmerülő egyéb szükséges intézkedéseket.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott feladatokért a szervezet vezetője az (1) bekezdés k) és l) pontjában meghatározott esetben is felelős, kivéve azokat az esetköröket, amikor jogszabály által kijelölt központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltatót, illetve központi adatkezelőt és adatfeldolgozó szolgáltatót kell a szervezetnek igénybe venni.

(3) A jogszabály által kijelölt központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltató, illetve központi adatkezelő és adatfeldolgozó szolgáltató igénybevétele esetén az (1) és (2) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítését a jogszabály által kijelölt központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltató, illetve a központi adatkezelő és adatfeldolgozó szolgáltató úgy biztosítja, hogy közreműködik a szervezet és az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy feladatai ellátásában a jogkörébe tartozó tevékenységek tekintetében. A két szervezet közötti feladatmegosztást kétoldalú szolgáltatási szerződések biztosítják, amelyek a

központi szolgáltató felett felügyeletet gyakorló miniszter vagy megbízottja ellenjegyzésével lépnek hatályba. Az (1) bekezdés *a)* és *b)* pontjában meghatározott feladatok keretében a szervezeti szintű informatikai biztonsági szabályok kidolgozása abban az esetben is a szervezet vezetőjének felelőssége, ha a jogszabály által kijelölt központosított elektronikus és hírközlési szolgáltatót vesz igénybe.

(4)

(5)-(7)

12. § A szervezet vezetője köteles együttműködni a hatósággal. Ennek során:

a) a 11. § (1) bekezdés *c)* pontjában meghatározott, az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyről tájékoztatást nyújt,

b) a szervezet informatikai biztonsági szabályzatát tájékoztatás céljából megküldi,

c) az ellenőrzés lefolytatásához szükséges feltételeket biztosítja a hatóság részére.

13. § (1) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy feladata ellátása során a szervezet vezetőjének közvetlenül adhat tájékoztatást, jelentést.

(2) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy felel a szervezetenél előforduló valamennyi, az elektronikus információs rendszerek védelméhez kapcsolódó feladat ellátásáért. Ennek körében:

a) gondoskodik a szervezet elektronikus információs rendszereinek biztonságával összefüggő tevékenységek jogszabályokkal való összhangjának megteremtéséről és fenntartásáról,

b) elvégzi vagy irányítja az *a)* pont szerinti tevékenységek tervezését, szervezését, koordinálását és ellenőrzését,

c) előkészíti a szervezet elektronikus információs rendszereire vonatkozó informatikai biztonsági szabályzatot,

d) előkészíti a szervezet elektronikus információs rendszereinek biztonsági osztályba sorolását és a szervezet biztonsági szintbe történő besorolását,

e) véleményezi az elektronikus információs rendszerek biztonsága szempontjából a szervezet e tárgykört érintő szabályzatait és szerződéseit,

f) kapcsolatot tart a hatósággal és az eseménykezelő központtal.

(3) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy e törvény hatálya alá tartozó bármely elektronikus információs rendszerét érintő biztonsági eseményről a jogszabályban meghatározottak szerint tájékoztatni köteles a jogszabályban meghatározott szervezetet.

(4) Amennyiben a szervezet elektronikus információs rendszereinek mérete vagy biztonsági igényei indokolják, a szervezeten belül elektronikus információbiztonsági szervezeti egység hozható létre, amelyet az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy vezet.

(5) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy biztosítja az e törvényben meghatározott követelmények teljesülését

a) a szervezet valamennyi elektronikus információs rendszerének a tervezésében, fejlesztésében, létrehozásában, üzemeltetésében, auditálásában, vizsgálatában, kockázatelemzésében és kockázatkezelésében, karbantartásában vagy javításában közreműködők,

b) ha a szervezet az adatkezelési vagy az adatfeldolgozási tevékenységhez közreműködőt vesz igénybe, a közreműködők

e törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszereit érintő, biztonsággal összefüggő tevékenysége esetén.

(6) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy e törvény szerinti feladatai és felelőssége az (5) bekezdés szerinti esetekben más személyre nem átruházható.

(7) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy jogosult az (5) bekezdés szerinti közreműködőktől a biztonsági követelmények teljesülésével kapcsolatban tájékoztatást kérni. Ennek keretében a követelményeknek való megfelelés alátámasztásához szükséges bekérni a közreműködői tevékenységgel kapcsolatos adatot, illetve az elektronikus információs rendszerek biztonsága tárgyában keletkezett valamennyi dokumentumot.

(8) A szervezetnél csak olyan személy végezheti az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy feladatait, aki büntetlen előéletű, rendelkezik a feladatellátáshoz szükséges felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel.

(9) A büntetlen előélet követelményének való megfelelést az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy a szervezettel fennálló jogviszonya keletkezését megelőzően köteles igazolni. A szervezet az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyt kötelezheti, hogy a szervezettel fennálló jogviszonya alatt a büntetlen előélet követelményének való megfelelést igazolja.

(10) Nem kell a (8) bekezdés szerinti képzettséget megszereznie annak a személynek, aki rendelkezik a külön jogszabályban meghatározott, akkreditált nemzetközi képzettséggel vagy e szakterületen szerzett 5 év szakmai gyakorlattal.

(11) Az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy és az elektronikus információs rendszer biztonságával összefüggő feladatok ellátásában részt vevő személyek miniszteri rendeletben meghatározott rendszeres szakmai képzésen, továbbképzésen vesznek részt.

III. FEJEZET

AZ ELEKTRONIKUS INFORMÁCIÓS RENDSZEREK BIZTONSÁGI FELÜGYELETE

7. Az elektronikus információs rendszerek biztonságának felügyelete

14. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó elektronikus információs rendszerek biztonsági felügyeletét - a honvédelmi célú elektronikus információs rendszerek kivételével - a Kormány által kijelölt hatóság látja el.

(2) A hatóság feladata:

a) a biztonsági osztályba és a biztonsági szintbe sorolás megalapozottságának vizsgálata és a vizsgálat eredménye alapján döntés meghozatala,

b) az elektronikus információs rendszerek osztályba sorolására és a szervezetek biztonsági szintjeire vonatkozó, jogszabályban meghatározott követelmények teljesülésének ellenőrzése,

c) az ellenőrzés során a feltárt vagy tudomására jutott biztonsági hiányosságok elhárításának elrendelése, és eredményességének ellenőrzése,

d)

e) a hozzá érkező biztonsági eseményekről a 19. § (1) bekezdése szerinti eseménykezelő központ értesítése, hatósági eljárás megindítása,

f) javaslattétel a létfontosságú rendszerek és létesítmények védelmi szabályozását biztosító, a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény szerinti ágazati kijelölő hatóság részére a nemzeti létfontosságú rendszerem kijelölésére,

g)

h) együttműködés az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló törvényben meghatározott elektronikus ügyintézési felügyelettel a szabályozott elektronikus ügyintézési szolgáltatás szolgáltatókra vonatkozó biztonsági követelmények teljesülésének ellenőrzésében,

i) kapcsolattartás az elektronikus információbiztonság területén a nemzetbiztonsági szolgálatokkal,

j) kapcsolattartás a 19. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott eseménykezelő központokkal,

k)-n)

(2a) A hatóság a (2) bekezdés szerinti feladatait a polgári hírszerző tevékenységet végző nemzetbiztonsági szolgálat elektronikus információs rendszerei vonatkozásában - az azokon tárolt

adatok megismerése nélkül - kormányrendeletben meghatározottak szerint látja el.

(3) A hatóság eljárása során a sommás eljárás alkalmazása kizárt.

(3a) A hatóság által lefolytatott hatósági eljárás ügyintézési határideje a logikai védelmi kötelezettség teljesítésére irányuló vizsgálat és a biztonsági események kivizsgálására irányuló hatósági eljárás esetén százhusz nap.

(3b) A hatóság eljárásaiban

a) az ügyfél értesítése az eljárás megindításáról mellőzhető,

b) a szervezet köteles a szakértői eljárásban közreműködni.

(4) A (2) bekezdés b) pontjában foglalt feladatok ellátása körében a hatóság javaslatára az e-közigazgatásért felelős miniszter az informatikáért felelős miniszter egyetértésével, valamint a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért felelős miniszter és a katasztrófák elleni védekezésért felelős miniszter javaslatainak figyelembevételével éves ellenőrzési tervet (a továbbiakban: éves ellenőrzési terv) készít.

15. § (1) A hatóság nyilvántartja és kezeli

a) a szervezet azonosításához szükséges adatokat,

b) a szervezet elektronikus információs rendszereinek megnevezését, az elektronikus információs rendszerek biztonsági osztályának és a szervezet biztonsági szintjének besorolását, az elektronikus információs rendszerek külön jogszabályban meghatározott technikai adatait,

c) a szervezetnek az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személye természetes személyazonosító adatait, telefon- és telefaxszámát, e-mail címét, a 13. § (8) bekezdésében meghatározott végzettségét,

d) a szervezet informatikai biztonsági szabályzatát,

e) a biztonsági eseményekkel kapcsolatos, az eseménykezelő központtól kapott értesítéseket,

f) a sérülékenységvizsgálatok eredményét, valamint a sérülékenységek megszüntetésére vonatkozó intézkedési terveket.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok kezelésének célja az elektronikus információs rendszerek védelmével kapcsolatos kötelezettségek teljesítése és hatósági ellenőrzésének biztosítása.

(3) A szervezet az (1) bekezdés a)-c) pontjában meghatározott adatokat, az (1) bekezdés d) pontja szerinti szabályzatot, valamint ezek változásait megküldi a hatóságnak a nyilvántartásba vétel érdekében.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott nyilvántartásból - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - adattovábbítás kizárólag a 19. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott eseménykezelő központok részére végezhető.

(5) Ha a szervezet e törvény hatálya alá tartozó tevékenységet már nem végez, akkor az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a hatóság a tevékenység befejezése bejelentését követő öt év elteltével köteles a nyilvántartásból törölni.

(6) Ha az (1) bekezdésben meghatározott adatok változását a szervezet bejelenti, akkor az eredeti adatokat a hatóság az adat változása bejelentését követő öt év elteltével köteles a nyilvántartásból törölni.

16. § (1) A hatóság az elektronikus információs rendszerek, és az azokban kezelt adatok biztonsága érdekében jogosult megtenni, elrendelni, ellenőrizni minden olyan, az elektronikus információs rendszer védelmére vonatkozó intézkedést, amellyel az érintett elektronikus információs rendszert veszélyeztető fenyegetések kezelhetőek. Ennek érdekében jogosult:

a) az érintett szervezeteknél a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályok teljesülését ellenőrizni,

b) a követelményeknek való megfelelés alátámasztásához szükséges dokumentumokat bekérni, illetve a 12. § b) pontja alapján megküldött dokumentum felülvizsgálatát elrendelni,

c) a 7-8. § szerinti biztonsági osztályba sorolást, a 9-10. § szerinti biztonsági szint megállapítását, vagy a védelmi intézkedéseket ellenőrizni, az ott feltárt hiányosságok felszámolásához szükséges intézkedéseket elrendelni, ezek teljesülését ellenőrizni,

d) a központi és az európai uniós forrásból megvalósuló fejlesztési projektek tervezési, kivitelezési és záró szakaszában ellenőrizni az információbiztonsági követelmények megtartását,

e) hazai információbiztonsági, kibervédelmi gyakorlatokat szervezni,

f) a nemzetközi információbiztonsági, kibervédelmi gyakorlatokon felkérésre képviselni Magyarországot,

g) véleményezési jogot gyakorolni az eseménykezelő központnak az ágazatok közötti, a biztonsági események esetén követendő szabályokról és felelősségi körökről szóló tervezetével kapcsolatban,

h) eljárása során független, képesített ellenőrt igénybe venni, és az általa végzett ellenőrzés eredményét figyelembe venni,

i) a minimálisan elvárt biztonsági követelményeket meghatározni.

(1a) A 2. § (5) bekezdése szerinti szerv az általa felügyelt ágazat tekintetében ellátja az (1) bekezdés a), b), c), d) és i) pontja szerinti feladatokat.

(2) A (3) bekezdésben meghatározott kivétellel, ha a szervezet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti vagy nem tartja be, a hatóság

a) köteles felszólítani a szervezetet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelmények és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályok teljesítésére,

b) ha az a) pontban meghatározottak ellenére a szervezet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti, az eset összes körülményeinek mérlegelésével bírságot szabhat ki, amely további nem teljesülés esetén megismételhető.

(3) Ha a szervezet költségvetési szerv, és a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti vagy nem tartja be, a hatóság

a) köteles felszólítani a szervezetet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelmények és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályok teljesítésére,

b) ha az a) pontban meghatározottak ellenére a szervezet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti, a szervezetet felügyelő szervhez - ha a szervezet azzal rendelkezik - fordulhat és kérheti a közreműködését,

c) ha az a) és b) pontban meghatározottak ellenére a szervezet a jogszabályokban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti, információbiztonsági felügyelő kirendelését kezdeményezheti,

d) jogosult bírságot kiszabni külön kormányrendeletben meghatározottak szerint.

(4) Ha az elektronikus információs rendszert olyan

a) súlyos biztonsági esemény éri vagy

b) súlyos biztonsági esemény közvetlen bekövetkezése fenyegeti,

amely a rendszert működtető szervezet működéséhez szükséges alapvető információk vagy személyes adatok sérülésével jár, az eseménykezelő központ a védelmi feladatainak ellátása érdekében kötelezheti a szervezetet, hogy a súlyos biztonsági esemény megszüntetése vagy a fenyegetettség elhárítása érdekében szükséges intézkedéseket tegye meg.

(5) Ha a szervezethez információbiztonsági felügyelő van kirendelve, a (4) bekezdés szerinti körülmények felmerüléséről az eseménykezelő központot haladéktalanul tájékoztatja. Azonnali beavatkozást igénylő esetben az eseménykezelő központ - az információbiztonsági felügyelő útján - az információk sérülésének elkerüléséhez szükséges mértékben ideiglenes intézkedést alkalmazhat.

(6) Ha a (2) bekezdés a) pontjában és a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott felszólítást az érintett szervezet figyelmen kívül hagyja, vagy a hatóság által javasolt védelmi intézkedéseket önhibájából nem teljesíti és ezzel a (4) bekezdés a) vagy b) pontja szerinti biztonsági esemény áll vagy állhat elő, a hatóság a biztonsági esemény bekövetkezésének elhárítására fordított költségének megtérítésére kötelezi.

16/A. § (1) A hatóság határozatban elrendelheti az ideiglenes hozzáférhetlenné tételét annak az elektronikus hírközlő hálózat útján továbbított adatnak vagy egyéb információs társadalommal

összefüggő szolgáltatásnak, amely a magyar kibertér biztonságára fenyegetést jelent, és amellyel kapcsolatosan az eseménykezelő központ biztonsági eseménykezelést folytat.

(2) A 2. § (5) bekezdése szerinti szerv rendeli el az ideiglenes hozzáférhetlenné tételét annak az elektronikus hírközlő hálózat útján közzétett adatnak, amely honvédelmi vagy szövetségi érdeket sért vagy veszélyeztet, vagy honvédelmi célú elektronikus információs rendszer biztonságára fenyegetést jelent.

(3) Az ideiglenes hozzáférhetlenné tétel az elektronikus adatahoz vagy egyéb információs társadalommal összefüggő szolgáltatáshoz való hozzáférés ideiglenes megakadályozása. Az elektronikus adat vagy egyéb információs társadalommal összefüggő szolgáltatás ideiglenes hozzáférhetlenné tételét a hatóság azonnal végrehajthatónak nyilvánított határozatában rendeli el. Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetlenné tételét a hatóság legfeljebb 90 napra rendeli el, amely indokolt esetben 90 nappal meghosszabbítható.

(4) A (3) bekezdés szerinti határozat kötelezettje - annak határozatban történő megjelölése nélkül - valamennyi elektronikus hírközlési szolgáltató.

(5) Az elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetlenné tételét elrendelő határozatot a hatóság hirdetményi úton közli. A hirdetményt a hatóság honlapján kell közzétenni. A határozat közlésének napja a hirdetmény közzétételének napja.

(6) Az ideiglenes hozzáférhetlenné tétel végrehajtását a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság (a továbbiakban: NMHH) szervezi és ellenőrzi.

(7) A hatóság 1 millió forinttól 5 millió forintig terjedő bírsággal sújthatja azt az elektronikus hírközlési szolgáltatót, amely e § szerinti kötelezettségének nem tesz eleget. A bírság a kötelezettség teljesítésére megszabott határidő eredménytelen elteletét követően - újabb határidő megjelölése mellett - ismételen is kiszabható.

(8) Az ideiglenes hozzáférhetlenné tételre vonatkozó kötelezettség a határozatban megjelölt határidő leteltével megszűnik.

(9) Az ideiglenes hozzáférhetlenné tételt a hatóság annak megszűnése előtt megszünteti, ha

a) az elrendelés oka megszűnt,

b) a büntetőügyben eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság, illetve az NMHH tájékoztatása alapján az elektronikus adattal kapcsolatban elektronikus adat ideiglenes hozzáférhetlenné tétele kényszerintézkedés, illetve elektronikus adat végleges hozzáférhetlenné tétele intézkedés elrendelése vagy végrehajtása van folyamatban vagy

c) az ideiglenes hozzáférhetlenné tétel megvalósítása kétségessé válik, vagy annak végrehajtása a kötelezett hírközlési szolgáltatók hálózatának integritását súlyosan veszélyezteti.

8. Információbiztonsági felügyelő

17. § (1) Az információbiztonsági felügyelőt a hatóság javaslatára az e-közigazgatásért felelős miniszter a 16. § (3) bekezdése szerinti esetben rendelheti ki.

(2) Az információbiztonsági felügyelő a fenyegetés elhárításához szükséges védelmi intézkedések eredményes megtétele érdekében a Kormány által rendeletben meghatározott intézkedéseket, eljárásokat javasolhat, a szervezet intézkedései tekintetében kifogással élhet. Az információbiztonsági felügyelő pénzügyi kötelezettségvállalásra nem jogosult.

(3) Az információbiztonsági felügyelő határozott időtartamra szóló kirendeléséről és a kirendelés visszavonásáról az e-közigazgatásért felelős miniszter gondoskodik. Az információbiztonsági felügyelő tevékenységének szakmai irányítását az e-közigazgatásért felelős miniszter látja el.

 (4)

(5) Információbiztonsági felügyelőnek az a személy nevezhető ki, aki rendelkezik a feladatellátáshoz szükséges felsőfokú végzettséggel és szakképzettséggel, valamint legalább 3 év vezetői gyakorlattal.

9. Sérülékenységvizsgálat, biztonsági esemény vizsgálata

18. § (1) A hatóság az érintett szervezetet kötelezheti arra, hogy sérülékenységvizsgálatot végeztessen, valamint a biztonsági eseményt kivizsgálta. Ha a hatóság kötelezésének az érintett szervezet nem tesz eleget, a hatóság eljárási bírságot szab ki.

(2) A törvény hatálya alá tartozó szervezet sérülékenységvizsgálatot, biztonsági esemény vizsgálatát a hatóság felhívása nélkül is kezdeményezhet.

(2a) A (3) bekezdés *a)* pontja szerinti állami szerv hivatalból is indíthat és lefolytathat sérülékenységvizsgálatot regisztrált felhasználói jogosultság birtokában, illetve annak hiányában is, jogszabályban meghatározott feltételek szerint.

(3) A sérülékenységvizsgálatot, illetve a biztonsági esemény vizsgálatát - az (5) bekezdésben foglalt szervek és elektronikus információs rendszerek kivételével -

a) a Kormány rendeletében meghatározott állami szerv, vagy

b) telephely biztonsági tanúsítvánnyal, továbbá a feladat ellátásához szükséges - jogszabályban meghatározott - szakértelemmel és infrastrukturális feltételekkel rendelkező gazdálkodó szervezet végezhet.

(4) A (3) bekezdés *b)* pontja szerinti gazdálkodó szervezet nevében és alkalmazásában kizárólag olyan személy végezheti a vizsgálatot, akinek a nemzetbiztonsági ellenőrzését elvégezték és a nemzetbiztonsági ellenőrzés során nemzetbiztonsági kockázatot nem állapítottak meg.

(5) A sérülékenységvizsgálatot, illetve a biztonsági esemény vizsgálatát

a) a zárt célú elektronikus információs rendszerek,

b) a 2. § (1) bekezdése szerinti állami és önkormányzati szervek európai vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján kijelölt rendszerelemei elektronikus információs rendszerei, valamint

c) a 2. § (1) bekezdése szerinti, nemzetbiztonsági védelem alá eső állami és önkormányzati szervek vonatkozásában - a (8) bekezdésben foglaltak kivételével - a Kormány rendeletében meghatározott állami szerv végzi el.

(6) Az (1) bekezdés szerinti vizsgálatok eredményét a vizsgálatot végző szerv vagy gazdálkodó szervezet a hatóság és az érintett szervezet részére a vizsgálatok befejezését követően haladéktalanul megküldi.

(7) Az érintett szervezet a feltárt hiányosságokról, a sérülékenységek megszüntetésére vonatkozó intézkedési tervről a vizsgálatok lezárását követően tájékoztatja az érintett hatóságot.

(8) A 19. § (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központ a honvédelmi célú elektronikus információs rendszerek vonatkozásában elvégzi a sérülékenységvizsgálatot, illetve a biztonsági esemény vizsgálatát.

(9) A sérülékenységvizsgálatot, illetve a biztonsági esemény vizsgálatát az (5) bekezdés szerinti állami szerv végzi el, ha az (5) bekezdés *b)* pontja szerinti elektronikus információs rendszereken kívüli, európai vagy nemzeti létfontosságú rendszerelemmé a létfontosságú rendszerek és létesítmények azonosításáról, kijelöléséről és védelméről szóló törvény alapján kijelölt rendszerelemek elektronikus információs rendszerei tekintetében nincs a sérülékenységvizsgálat, illetve a biztonságiesemény-vizsgálat elvégzésére a jogszabályban meghatározott feltételeknek megfelelő gazdálkodó szervezet.

(10) Az (5) bekezdés szerinti állami szerv a sérülékenységvizsgálatot, illetve a biztonsági esemény vizsgálatát a polgári hírszerző tevékenységet végző nemzetbiztonsági szolgálat elektronikus információs rendszerei vonatkozásában - az azokon tárolt adatok megismerése nélkül - kormányrendeletben meghatározottak szerint látja el.

10. Eseménykezelő központok

19. § (1) A Kormány

a) az alapvető szolgáltatást nyújtó szolgáltatók, valamint a bejelentés-köteles szolgáltatást nyújtó

szolgáltatók elektronikus információs rendszereit - a (2) bekezdés szerinti elektronikus információs rendszerek kivételével - érintő,

b) az állami és önkormányzati elektronikus információs rendszerek működését biztosító infokommunikációs infrastruktúrát, illetve - a (2) bekezdés szerinti elektronikus információs rendszerek kivételével - a 2. §-ban meghatározott szervek nyílt elektronikus információs rendszereit érintő,

c) a 2. § (2) bekezdés c) pontjában meghatározott létfontosságú rendszeresemlék elektronikus információs rendszereit érintő

biztonsági események és fenyegetések kezelése érdekében eseménykezelő központot működtet a polgári nemzetbiztonsági szolgálatok irányításáért felelős miniszter irányítása alatt.

(2) A Kormány az (1) bekezdéstől eltérően, a honvédelmi célú elektronikus információs rendszereket érintő, e törvényben foglalt biztonsági események és fenyegetések kezelése érdekében eseménykezelő központot működtet a honvédelemért felelős miniszter irányítása alatt.

(3)

(4) A 2. §-ban meghatározott szervek a tudomásukra jutott biztonsági események adatait kötelesek haladéktalanul az (1) bekezdés szerinti eseménykezelő központ részére továbbítani.

(5) A (2) bekezdés szerinti eseménykezelő központ a biztonsági eseményekhez kapcsolódó és a (6) bekezdés szerinti együttműködés során tudomására jutott biztonsági események adatait köteles haladéktalanul az (1) bekezdés szerinti eseménykezelő központ részére továbbítani.

(6) A (2) bekezdés szerinti eseménykezelő központ részt vehet a szakterület szerinti nemzetközi együttműködésben és e célból akkreditálható.

20. § (1) A 19. § (1) bekezdés szerinti eseménykezelő központ ellátja a következő feladatokat:

a) a 19. § (6) bekezdése szerinti kivétellel nemzetközi eseménykezelési együttműködésben Magyarország képviselője, a magyar kibertérrel érintő nemzetközi bejelentések fogadása és kezelése,

b) a szervezetekkel, szolgáltatókkal való kapcsolattartás a bejelentett biztonsági események fogadására, valamint azok kezeléséhez szükséges intézkedések megtétele és koordinációja,

c) a magyar kibertér rendszeres biztonsági helyzetértékelésének elvégzése,

d) folyamatosan elérhető 24 órás ügyelet működtetése,

e) a biztonsági események kivizsgálásának támogatása, amely során elvégezheti a biztonsági események adatainak műszaki vizsgálatát, amelyhez adatokat és az adatokhoz elektronikus hozzáférést kérhet,

f) azonnali figyelmeztetések közzététele a kritikus hálózatbiztonsági fenyegetettségekről, ezek magyar nyelvű megjelenítése,

g) a nemzetközileg publikált sérülékenységek hozzáférhetővé tétele a honlapján,

h) elemzések, jelentések készítése a Nemzeti Kiberbiztonsági Koordinációs Tanács részére a hazai és nemzetközi információbiztonsági irányokról,

i) hazai és nemzetközi információbiztonsági és kibervédelmi gyakorlatokat tervezhet, szervezhet, gyakorlatokon vehet részt,

j) együttműködik a hatósággal, továbbá szükség szerint a biztonsági esemény kezelése tekintetében érintett szervezetekkel,

k) a biztonságtudatos felhasználói magatartás elősegítése céljából oktatási anyagokat dolgozhat ki és tréningeket tarthat, felvilágosító, szemléletformáló kampányokat szervezhet,

l) részt vesz az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti sebezhetőséggel kapcsolatos, kormányrendeletben meghatározott feladatok végrehajtásában.

(2) A 19. § (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központ az általa támogatott ágazatok tekintetében ellátja az (1) bekezdés b), c), d), e), f), i), j), k) és l) pontja szerinti feladatokat.

(3) A 19. § (1) bekezdése szerinti eseménykezelő központ az (1) bekezdés szerinti feladatait a polgári hírszerző tevékenységet végző nemzetbiztonsági szolgálat elektronikus információs rendszerei vonatkozásában - az azokon tárolt adatok megismerése nélkül - kormányrendeletben meghatározottak szerint látja el.

11. A kormányzati koordináció biztosítása

21. § (1) Az e-közigazgatásért felelős miniszter által kijelölt személy által vezetett Nemzeti Kiberbiztonsági Koordinációs Tanács (a továbbiakban: Tanács) a Kormány javaslattevő, véleményező szerveként gondoskodik a 2. § (1), (2) és (5) bekezdésében, valamint a 14. § (1) bekezdésében meghatározott szervezetek e törvényben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott tevékenységeinek összehangolásáról.

(2) A Tanács tevékenységét az e-közigazgatásért felelős miniszter által delegált kiberkoordinátor, valamint a kiberbiztonsági munkacsoportok és a nem kormányzati szereplőkkel való együttműködésnek keretet biztosító Nemzeti Kiberbiztonsági Fórum (a továbbiakban: Fórum) támogatja.

12. Adatvédelmi rendelkezések

22. § (1) A hatóság, a 2. § (5) bekezdése szerinti szerv, a 18. § (3) bekezdése szerinti szerv vagy gazdálkodó szervezet, valamint a 19. § (1) és (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központ az e törvényben meghatározott elektronikus információs rendszerek védelmével összefüggő feladatai ellátása során megismert minősített adatot, személyes adatot vagy különleges adatot, üzleti titkot, banktitkot, fizetési titkot, biztosítási titkot, értékpapírtitkot, pénztártitkot, orvosi titkot és más hivatás gyakorlásához kötött titkot kizárólag a feladat ellátásának időtartama alatt, a célhoz kötöttség elvének figyelembevételével jogosult kezelni. A feladatellátás befejezését követően a feladatellátáshoz kapcsolódóan rögzített adatokat - a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel - köteles az elektronikus információs rendszereiből és adathordozóiról törölni.

(2) A hatóság, a 2. § (5) bekezdése szerinti szerv, a 18. § (5) bekezdése szerinti szerv, valamint a 19. § (1) és (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központ az (1) bekezdésben meghatározott adatokat a hatósági döntés véglegessé válását, a sérülékenységvizsgálat lezárását, valamint a biztonsági esemény vizsgálatának lefolytatását követő öt évig jogosult kezelni, és az öt év elteltével köteles az elektronikus információs rendszereiből és adathordozóiról törölni.

(3) A hatóság, a 2. § (5) bekezdése szerinti szerv, a 18. § (3) bekezdése szerinti szerv vagy gazdálkodó szervezet, a 18. § (5) bekezdése szerinti szerv, valamint a 19. § (1) és (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központ munkatársait az (1) bekezdés szerint megismert adatok tekintetében írásba foglalt titoktartási kötelezettség terheli, amely a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnését követő 5 évig, minősített adatok tekintetében azok érvényességi idejének végéig, személyes adatok tekintetében pedig időkorlát nélkül fennmarad.

(4) A hatóság eljárása során keletkezett adatok nem nyilvánosak.

(5) A zárt célú és honvédelmi célú elektronikus információs rendszerek - e törvényben meghatározott - hatósági feladatainak ellátására Kormány által kijelölt szervnek a véglegessé vált határozata az ügyfélen és az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 33. § (3) bekezdése alapján iratbetekintésre jogosult személyen kívül más által nem ismerhető meg.

12/A. Elektronikus kapcsolattartás

22/A. § (1) Az e törvény hatálya alá tartozó szervezetek és elektronikus információs rendszerek tekintetében

a) a 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolás, a 9. § szerinti biztonsági szintbe sorolás eredményének bejelentése, a 8. § (5) bekezdése szerinti cselekvési terv, a 10. § (2) bekezdése szerinti cselekvési terv, a 15. § (1) bekezdés *a)*-*c)* pontja szerinti adatok és a 15. § (1) bekezdés *d)* pontja szerinti szabályzat megküldése a hatóságnak,

b) a 13. § (3) bekezdése szerinti biztonsági esemény bejelentése az eseménykezelő központ felé a hatóság és az eseménykezelő központ által működtetett elektronikus rendszerben, elektronikus úton történik.

(2) Biztonsági esemény bejelentése bármely csatornán megvalósítható, ha a szervezet

elektronikus információs rendszere oly mértékben sérül, hogy az elektronikus kapcsolattartás lehetetlenné válik.

III/A. FEJEZET

A KIBERBIZTONSÁGI TANÚSÍTÁS

12/B. A tanúsító hatóság

22/B. § (1) Az (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti nemzeti kiberbiztonsági tanúsító hatóság (a továbbiakban: tanúsító hatóság) feladatait

a) - a b) pont kivételével - az SZTFH,

b) a hadiipari kutatással, fejlesztéssel, gyártással és kereskedelemmel összefüggő kiberbiztonsági tanúsító hatósági feladatok tekintetében a Kormány által kijelölt hatóság látja el.

(2) A tanúsító hatóság eljárása során a sommás eljárás kizárt. Ha a hatósági eljárás lefolytatásához szakértő vagy a 19. § (1) bekezdése szerinti eseménykezelő központ bevonása szükséges, a tanúsító hatóság ügyintézési határideje 120 nap.

(3) A megfelelőségi önértékelést végző gyártó az uniós megfelelőségi nyilatkozat kiállítását követő 15 napon belül, nyilvántartásba vétel céljából megküldi az uniós megfelelőségi nyilatkozat másolati példányát a tanúsító hatóság részére.

(4) Megfelelőségértékelési tevékenységet csak olyan szervezet végezhet, amelyet

a) a vonatkozó európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszerben és a miniszteri rendeletben meghatározott követelményekre figyelemmel a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerint kijelölt akkreditáló szerv akkreditált vagy külföldi akkreditált státusz esetén e státuszát elismerte, valamint

b) a tanúsító hatóság nyilvántartásba vett.

(5) A tanúsító hatóság a nemzeti akkreditáló szerv által akkreditált megfelelőségértékelő szervezetet a hatósági nyilvántartásba vételről szóló határozat véglegessé válásától számított 15 napon belül bejelenti a Bizottságnak. A kérelmező szervezet az akkreditált státuszát a nemzeti akkreditáló szerv határozatának csatolásával igazolja.

(6) A tanúsító hatóság a megfelelőségértékelő szervezet vonatkozásában engedélyezési eljárást folytat le, amennyiben az IKT-termékre, IKT-szolgáltatásra vagy IKT-folyamatra vonatkozó európai kiberbiztonsági tanúsítási rendszer

a) konkrét vagy kiegészítő követelményeket ír elő és ez alapján engedélyezési eljárás lefolytatása válik szükségessé, vagy

b) „magas” megbízhatósági szintet ír elő a rendszer keretében kiadandó európai kiberbiztonsági tanúsítványra, és a tanúsító hatóság az ilyen tanúsítvány kiállításának feladatát egyes európai kiberbiztonsági tanúsítványok vonatkozásában vagy általános jelleggel átruházza megfelelőségértékelő szervezetre.

(7) A (6) bekezdés *b) pontja* szerinti esetben az engedély megadásának feltétele, hogy a megfelelőségértékelő szervezet szerepeljen a védelmi és biztonsági célú beszerzésekről szóló 2016. évi XXX. törvényben meghatározott jegyzéken.

(8) A (6) bekezdés szerinti engedély hatálya legfeljebb az akkreditált státusz lejártáig terjedhet.

(9) A tanúsító hatóság a (6) bekezdés szerinti engedélyezési eljárás lefolytatása esetén a megfelelőségértékelő szervezetet az engedély megadásáról szóló határozat véglegessé válását követő 15 napon belül bejelenti az Európai Bizottságnak.

(10) Az egyes tanúsító hatósági eljárásokért - az e törvény végrehajtására kiadott miniszteri rendeletben meghatározottak szerint - igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

(11) A tanúsító hatóság részt vesz az európai kiberbiztonsági tanúsítási csoport tevékenységében.

12/C. A nyilvántartás

22/C. § (1) A tanúsító hatóság nyilvántartja és kezeli:

1. az IKT-termékek, az IKT-szolgáltatások vagy az IKT-folyamatok gyártója által rendelkezésre bocsátott uniós megfeleléségi nyilatkozat adatait,

2. az uniós megfeleléségi nyilatkozathoz benyújtott műszaki dokumentációt és az IKT-termékek, IKT-szolgáltatások vagy IKT-folyamatok tanúsítási rendszernek való megfelelésével kapcsolatos összes egyéb releváns információt,

3. a nemzeti akkreditáló szerv által akkreditált megfeleléséértékelő szervezet és annak kijelölt kapcsolattartója azonosításához szükséges adatokat, valamint amennyiben a megfeleléséértékelő szervezet egyben közjogi szerv, ennek tényét,

4. az akkreditált státuszra vonatkozó határozatban foglalt, valamint az akkreditált státusz változására vonatkozó információkat,

5. amennyiben a 22/B. § (6) bekezdése szerinti engedélyezési eljárás lefolytatására szükség van, úgy az azzal kapcsolatos kérelmet, adatokat, dokumentumokat,

6. az engedélyezési eljárás során kiadott engedélyre, annak felfüggesztésére, részbeni vagy egészben történő visszavonására vonatkozó adatokat, illetve annak tényét, hogy az engedély hatályát veszítette,

7. ha a tanúsító hatóság a „magas” megbízhatósági szintű európai kiberbiztonsági tanúsítvány kiállításának jogát megfeleléséértékelő szervezetre átruházta, a delegált jogkör azonosításához szükséges adatokat,

8. a Bizottság által a megfeleléséértékelő szervezet nyilvántartásba vételekor adott azonosító számot,

9. a megfeleléséértékelő szervezet által igénybe vett közreműködő, valamint kijelölt kapcsolattartója azonosításához szükséges adatokat,

10. ha a Kiberbiztonsági jogszabály szerinti „magas” megbízhatósági szintű európai kiberbiztonsági tanúsítványt a tanúsító hatóság adja ki

a) a tanúsítvány kiadása iránti kérelmet és az ahhoz benyújtott dokumentumokat, valamint a tanúsítvány jogosultjának és kapcsolattartójának azonosításához szükséges adatokat,

b) a kiadott „magas” megbízhatósági szintű európai kiberbiztonsági tanúsítvány adatait, illetve a kiadott engedély hatályának korlátozására, felfüggesztésére, visszavonására vonatkozó adatokat,

11. a megfeleléséértékelő szervezet által kiadott tanúsítvány, illetve a tanúsított IKT-termék, IKT-szolgáltatás vagy IKT-folyamat azonosításához szükséges adatokat,

12. a gyártó, valamint kijelölt kapcsolattartója azonosításához szükséges adatokat,

13. a megfeleléséértékelő szervezet tájékoztatását a tanúsítvány kiállításának megtagadásáról, hatályának korlátozásáról vagy felfüggesztéséről, és a tanúsítvány visszavonásáról,

14. a tanúsított IKT-termék, IKT-szolgáltatás vagy IKT-folyamat biztonságát érintő, utólag észlelt sebezhetőséggel vagy rendellenességgel kapcsolatos információt,

15. a felügyeleti tevékenység során tudomására jutott adatokat, dokumentumokat,

16. a benyújtott panaszokkal kapcsolatos adatokat, dokumentumokat.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartás az (1) bekezdés 6. és 7. pontjában, valamint 10. pont *b)* alpontjában meghatározott adatok tekintetében közhiteles nyilvántartásnak minősül.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott adatok kezelésének célja a tanúsított IKT-termékkel, IKT-szolgáltatással vagy IKT-folyamattal kapcsolatos tanúsító hatósági tevékenység ellátása.

(4) Az (1) bekezdés szerinti nyilvántartásból - ha jogszabály eltérően nem rendelkezik - az alábbi szervek részére végezhető adattovábbítás:

a) a Bizottság részére a bejelentett megfeleléséértékelő szervezetek jegyzékének összeállítása, frissítése,

b) a nemzeti akkreditálásról szóló törvény szerint kijelölt akkreditáló szerv részére a megfeleléséértékelő szervezetek tevékenységének akkreditációjával és felügyeletével kapcsolatos feladatok ellátása, valamint

c) a 19. § (1) és (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központok részére a tanúsított IKT-termék, IKT-szolgáltatás vagy IKT-folyamat biztonságát érintő, utólag észlelt sebezhetőséggel vagy rendellenességgel kapcsolatos tevékenység ellátása érdekében.

(5) A megfelelőségértékelő szervezet, illetve a gyártó az (1) bekezdés szerinti adatokat és azok változásait 8 napon belül megküldi a tanúsító hatóság részére a nyilvántartásba vétel érdekében.

12/D. Szankciók

22/D. § Ha a tanúsító hatóság tudomására jut, illetve az ellenőrzése során megállapítja, hogy a megfelelőségértékelő szervezet, illetve a gyártó a vonatkozó európai uniós és magyar jogszabályokban foglalt követelményeket és a kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti, vagy nem tartja be,

a) a figyelmeztetést tartalmazó döntésében határidő tűzésével felszólítja a megfelelőségértékelő szervezetet, illetve a gyártót a vonatkozó uniós és magyar jogszabályokban foglalt követelmények és a kapcsolódó eljárási szabályok teljesítésére,

b) ha az a) pontban meghatározottak ellenére a szervezet a jogszabályban foglalt biztonsági követelményeket és az ehhez kapcsolódó eljárási szabályokat nem teljesíti, az eset összes körülményeinek mérlegelésével kormányrendeletben meghatározottak szerint bírságot szabhat ki, amely további nem teljesülés esetén megismételhető.

12/E. Adatvédelmi rendelkezések

22/E. § (1) A tanúsító hatóság a feladatellátása során megismert minősített adatot, személyes adatot vagy különleges adatot, üzleti titkot, banktitkot, fizetési titkot, biztosítási titkot, értékpapírtitkot, pénztártitkot, orvosi titkot és más hivatás gyakorlásához kötött titkot kizárólag a feladat ellátásának időtartama alatt, a célhoz kötöttség elvének figyelembevételével jogosult kezelni. A feladatellátáshoz kapcsolódóan rögzített adatokat a megfelelőségértékelő szervezet akkreditált státuszának megszűnését követő 10. év utolsó napjáig, a gyártó által kiadott uniós megfelelőségi nyilatkozat hatályosságának megszűnését követő 10. év utolsó napjáig jogosult kezelni. Ezt követően köteles azt az elektronikus információs rendszereiből és adathordozóiról törölni.

(2) A hatóság eljárása során keletkezett adatok - ha törvény eltérően nem rendelkezik - nem nyilvánosak.

(3) A tanúsító hatóság munkatársait az (1) bekezdés szerint megismert adatok tekintetében - a jogszabályban meghatározott kivételekkel - írásba foglalt titoktartási kötelezettség terheli, amely a foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnését követő 5 évig, minősített adatok tekintetében azok érvényességi idejének végéig, személyes adatok tekintetében pedig időkorlát nélkül fennmarad.

III/B. FEJEZET

A POSZT-KVANTUMTITKOSÍTÁS ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

12/F. A poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezet védelme

22/F. § A poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezet a jogszabályban meghatározott feladatainak ellátása körében köteles a fizikailag elkülönített helyszínei közötti kormányzati célú hálózaton, továbbá a publikus internet felületen zajló, az elektronikus hírközlési törvény szerinti szolgáltató igénybevételével vagy egyéb információs társadalommal összefüggő

szolgáltatás igénybevétele esetén poszt-quantumtitkosítás alkalmazást annak kiépítéséhez az alkalmazás nyújtására jogosult, nyilvántartásba vett szervezettől beszerezni, és a kezelésében álló hálózatain a védelmet kialakítani, annak érdekében, hogy az elektronikus úton történő információáramlás a kvantumszámítógép okozta kibertámadás ellen biztosított legyen.

12/G. A poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezetre vonatkozó feltételek

22/G. § (1) Kizárólag olyan szervezet nyújthat poszt-quantumtitkosítás alkalmazást a poszt-quantumtitkosításra kötelezett szervezet számára (a továbbiakban: poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet), amely

- a) nemzetbiztonsági kockázatot nem jelent és
- b) a 22/H. § szerinti követelményeknek megfelel.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak alapján a tanúsítási eljárásban történő részvételre kizárólag olyan gazdasági szereplő jelentkezhetsz, amely

- a) a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott telephely biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik, valamint
- b) a munkavállalója, alvállalkozója a minősített adat védelméről szóló törvényben meghatározott személyi biztonsági tanúsítvánnyal rendelkezik.

(3) Az SZTFH nyilvántartást vezet arról az (1) bekezdés szerinti szervezetről (a továbbiakban: tanúsított szervezet), amely poszt-quantumtitkosítás alkalmazásra vonatkozó tevékenységet a poszt-quantumtitkosításra kötelezett felhasználó számára jogosult nyújtani.

22/H. § (1) A poszt-quantumtitkosítás alkalmazás nyújtására vonatkozó tevékenységet csak olyan szervezet végezhet, amely által használt informatikai rendszer biztosítja a rendszerelemek zártságát, és megakadályozza az informatikai rendszerhez történő jogosulatlan hozzáférést, valamint észrevétlen módosítását. A poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet informatikai rendszerének a magas információbiztonsági követelményein túl meg kell felelnie az általános információbiztonsági zárttsági követelményeknek is. Ennek érdekében a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezetnek adminisztratív, fizikai és logikai intézkedésekkel biztosítani kell az általános információbiztonsági zárttsági követelmények teljesülését.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek való megfelelést a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtani kívánó szervezetnek a tanúsító szervezet (a továbbiakban: tanúsító szervezet) által kiadott, az informatikai rendszerre vonatkozó zárttsági tanúsítással kell igazolnia, az SZTFH a tanúsító szervezetet nyilvántartásba veszi.

(3) A nyilvántartásba vett tanúsító szervezet szakvéleményt bocsát ki a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtani kívánó szervezetnek, hogy a végpontok közötti alkalmazása kriptográfiai alkalmazáson felüli biztonságot nyújtó poszt-quantumtitkosításra alkalmas.

(4) Ha a tanúsító szervezet a tanúsított szervezet informatikai rendszerével kapcsolatosan olyan tényt állapít meg, amely a szervezet folyamatos működését kedvezőtlenül érinti vagy bűncselekmény elkövetésére, jogszabály megsértésére vagy ezek veszélyére utaló körülményeket észlel, haladéktalanul értesíti az SZTFH-t.

12/H. A tanúsító szervezetre vonatkozó rendelkezések

22/I. § (1) A tanúsító szervezet a poszt-quantumtitkosítás alkalmazást nyújtani kívánó szervezet, vagy a tanúsított szervezet kezelésében lévő, a tanúsítás lefolytatásához szükséges adatokat - ideértve a megismert minősített adatot, személyes adatot vagy különleges adatot, üzleti titkot, banktitkot, fizetési titkot, biztosítási titkot, értékpapírtitkot, pénztártitkot, más hivatás gyakorlásához kötött titkot - kizárólag a 22/H. § szerinti tanúsítással igazolandó követelmények teljesülésének vizsgálata céljából, a tanúsítási eljárás lefolytatásához szükséges mértékben, a tanúsítási eljárás befejezéséig jogosult kezelni, azokat harmadik személy részére nem továbbíthatja.

(2) A tanúsító szervezet köteles szabályzatban rögzíteni azon munkaköröket, amelyeket betöltő személyek a tanúsítási eljárás során az üzleti titkokhoz hozzáférhetnek, annak tartalmát

megismerhetik. Az eljárásban részt vevő munkatársakat a tanúsítási eljárás során tudomásukra jutott üzleti titok tekintetében titoktartási kötelezettség terheli a tanúsító szervezetnél fennálló jogviszonyuk megszűnését követően is.

IV. FEJEZET

OKTATÁS-KÉPZÉS, KUTATÁS-FEJLESZTÉS

23. § A Nemzeti Közszolgálati Egyetem a képzési tevékenység ellátásával összefüggésben

a) a 11. § (1) bekezdés g) pontjában, a 13. § (8) bekezdésében meghatározott képzés érdekében kidolgozza és a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter elé terjeszti a vezetők, az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyek képzési, továbbképzési követelményeit, oktatási programját,

b) kidolgozza és a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter elé terjeszti a 13. § (8) bekezdésében meghatározott képzettségi követelményeket,

c) gondoskodik a vezetők, az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyek és az általuk irányított szervezeti egységek munkatársai képzéséről és éves továbbképzéséről, együttműködik az eseménykezelő központ szakembereivel,

d) közreműködik az információbiztonsági, kibervédelmi, létfontosságú információs rendszer védelmi gyakorlatokon.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

13. Felhatalmazó rendelkezések

24. § (1) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben meghatározza

a) a hatóság feladatának részletes szabályait, a hatósági ellenőrzés lefolytatásának részletes eljárási szabályait,

b) a hatóság, valamint a tanúsító hatóság által kiszabható bírság mértékét, a bírság kiszabásának és befizetésének részletes eljárási szabályait,

c) az információbiztonsági felügyelő kirendelésének szabályait, feladatkörét és eljárásának rendjét,

d) a korai figyelmeztetés részletes szabályait, így különösen annak rendszerét, a rendszer üzemeltetőjének kijelölését, valamint a kapcsolódó korai figyelmeztető szolgáltatás igénybevételének rendjét,

e) az eseménykezelő központot, annak feladat- és hatáskörét, valamint feladatai ellátásának részletes szabályait,

f) a 21. § szerinti Tanács, Fórum és a kiberbiztonsági ágazati munkacsoportok létrehozásával, működtetésével kapcsolatos szabályokat, feladat- és hatáskörüket,

g) a jogszabály által kijelölt központosított informatikai és elektronikus hírközlési szolgáltató e törvény alapján ellátandó feladataira vonatkozó részletes szabályokat,

h) a 2. § (3) bekezdése szerinti elektronikus információs rendszereket, valamint e rendszerek tekintetében a hatósági feladatokat ellátó szerveket és a feladatellátás részletes szabályait,

i) a 2. § (5) bekezdése szerinti hatóságot és a feladatellátás részletes szabályait,

j) a sérülékenységvizsgálatra, biztonsági esemény kivizsgálására feljogosított állami szerveket, a 18. § (3) bekezdés b) pontja szerinti gazdálkodó szervezettel szemben támasztott szakmai követelményeket, a sérülékenységvizsgálatra, biztonsági esemény kivizsgálására vonatkozó eljárási

szabályokat, és

k) a 19. § (2) bekezdése szerinti eseménykezelő központot, feladat- és hatáskörét,

l) a 16. § (1) bekezdése szerinti független, képesített ellenőr igénybevételével kapcsolatos eljárásrendet,

m) a honvédelmi célú elektronikus információs rendszerre vonatkozóan a korai figyelmeztetés részletes szabályait, így különösen annak rendszerét, a rendszer üzemeltetőjének kijelölését, valamint a kapcsolódó korai figyelmeztető szolgáltatás igénybevételének rendjét,

n) a polgári hírszerző tevékenységet végző nemzetbiztonsági szolgálat elektronikus információs rendszerei vonatkozásában a hatóság 14. § (2) bekezdése, valamint a 20. § (1) bekezdése szerinti feladatait, továbbá a sérülékenység vizsgálat, illetve a biztonsági esemény vizsgálat részletes szabályait,

o) a 22/B. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti tanúsító hatóság feladatának, a tanúsító hatósági tevékenység eljárásrendjének, az engedélyezési eljárás, valamint a nyilvántartás részletes szabályait,

p) a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem tekintetében a megfelelőségi önértékelésre, a tanúsítási eljárásra, valamint a megfelelőségértékelő szervezetek kötelezettségeire és azok tevékenységére vonatkozó részletes szabályokat.

q)

(1a) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy rendeletben kijelölje a hatóságot.

(1b) Felhatalmazást kap a Kormány, hogy kijelölje a 22/B. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti tanúsító hatóságot.

(2) Felhatalmazást kap

a) az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy az informatikáért felelős miniszterrel és a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért felelős miniszterrel egyetértésben - az SZTFH elnöke véleményének kikérésével - az 5. § és 6. §-ban előírt technológiai biztonsági, valamint a biztonságos információs eszközökre, termékekre vonatkozó követelményeket, továbbá a 7. § és 8. § szerinti biztonsági osztályba sorolás és a szervezetek 9. § és 10. § szerinti biztonsági szintbe sorolásának követelményeit,

b) a közigazgatás-fejlesztésért felelős miniszter, hogy az e-közigazgatásért felelős miniszterrel egyetértésben az e törvényben meghatározott vezetői, az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személyek képzésének és továbbképzésének tartalmát,

c) az e-közigazgatásért felelős miniszter, hogy a szervezetek hatósági nyilvántartásba vételének rendjét,

d) a honvédelemért felelős miniszter, hogy az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben a 22/B. § (1) bekezdés *b)* pontja szerinti tanúsító hatóság eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét, a díjak beszedésével, megosztásával, kezelésével, nyilvántartásával és visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat,

e) a honvédelemért felelős miniszter, hogy a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem tekintetében a megfelelőségértékelő szervezet által teljesítendő követelményeket rendeletben határozza meg.

(3) Felhatalmazást kap az SZTFH elnöke, hogy rendeletben meghatározza

a) a 22/B. § (1) bekezdés *a)* pontja szerinti tanúsító hatósági tevékenység eljárásrendjének, az engedélyezési eljárás, valamint a nyilvántartás részletes szabályait,

b) a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem kivételével a megfelelőségi önértékelésre, a tanúsítási eljárásra, valamint a megfelelőségértékelő szervezetek kötelezettségeire és azok tevékenységére vonatkozó részletes szabályokat,

c) a hadiipari kutatás, fejlesztés, gyártás és kereskedelem kivételével a megfelelőségértékelő szervezetek által teljesítendő követelményeket.

(4) Felhatalmazást kap az SZTFH elnöke, hogy rendeletben meghatározza

a) a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezeteket,

b) a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet nyilvántartásba vételére vonatkozó részletes szabályokat,

c) a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet informatikai rendszerelemei zártsága tanúsítására vonatkozó részletes szabályokat,

d) a 22/H. § szerinti tanúsítást végző szervezet nyilvántartásba vételére vonatkozó részletes szabályokat.

14. Hatálybalépés

25. § Ez a törvény 2013. július 1-jén lép hatályba.

15. Átmeneti rendelkezések

26. § (1) A szervezetnek a már működő elektronikus információs rendszerei 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolását első alkalommal az e törvény hatálybalépését követő egy éven belül el kell végezni.

(2) A szervezetnek a szervezet 10. § szerinti biztonsági szintbe sorolását első alkalommal az e törvény hatálybalépését követő egy éven belül el kell végezni.

(3) A szervezet a 15. § (1) bekezdés *a)* és *c)* pontjában foglalt adatokat az e törvény hatálybalépésétől számított 60 napon belül, a 15. § (1) bekezdés *d)* pontjában foglalt szabályzatot az e törvény hatálybalépésétől számított 90 napon belül nyilvántartásba vétel céljából köteles bejelenteni a hatóságnak.

(4) A törvény hatálybalépésekor az elektronikus információs rendszer biztonságáért felelős személy feladatait ellátó személyeknek a 13. § (8) bekezdésben előírt képzési követelményeknek a hatálybalépést követő öt éven belül kell eleget tenniük.

(5) A 2. § (1) bekezdése alá tartozó, 2014. július 1-jét követően jogelőd nélkül létrejött szervezet esetében

a) a 9. § szerinti biztonsági szintbe sorolást a létesítést megalapozó döntés hatálybalépésétől számított egy éven belül kell elvégezni;

b) a (3) bekezdés szerinti adatközlésre megállapított határidőket a létesítést megalapozó döntés hatálybalépésétől kell alkalmazni.

(6) A 2. § (2) bekezdése alapján a törvény hatálya alá 2014. július 1-jét követően kerülő szervezetek tekintetében

a) a 2. § (2) bekezdés *a)* pontja szerinti adatkezelési tevékenység feltétele, hogy az adatkezelést végző az adatkezelési tevékenység megkezdése előtt a törvény 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolási, továbbá a (3) bekezdés szerinti bejelentési kötelezettségének eleget tegyen;

b) a 2. § (2) bekezdés *b)* pontja esetében a (3) bekezdés szerinti határidőket az adatfeldolgozói tevékenységet megalapozó jogszabály hatálybalépésétől kell számítani, a 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolást az adatfeldolgozói tevékenységet megalapozó jogszabály hatálybalépését követő három hónapon belül kell elvégezni;

c) a 2. § (2) bekezdés *c)* pontja esetében a (3) bekezdés szerinti határidőket a létfontosságú rendszerelemmé kijelölő határozat véglegessé válásától kell számítani, a 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolást a kijelölő határozat véglegessé válásától számított egy éven belül kell elvégezni;

d) a 2. § (2) bekezdés *d)* pontja esetében a (3) bekezdés szerinti határidőket az alapvető szolgáltatást nyújtó szereplőként történő azonosításra vonatkozó határozat véglegessé válásától kell számítani, a 7. § szerinti biztonsági osztályba sorolást és a 9. § szerinti biztonsági szintbe sorolást az azonosító határozat véglegessé válásától számított egy éven belül kell elvégezni.

(7) A (4) bekezdés szerinti kötelezettség teljesítésére megállapított határidőt a 2014. július 1-jét követően a törvény hatálya alá kerülő szervezetek esetében

a) a 2. § (1) bekezdés tekintetében a szervezet létesítését megalapozó döntés hatálybalépésétől;

b) a 2. § (2) bekezdés *a)* pont tekintetében az adatkezelés megkezdésétől;

c) a 2. § (2) bekezdés *b)* pontja tekintetében az adatfeldolgozói tevékenységet megalapozó jogszabály hatálybalépésétől;

d) a 2. § (2) bekezdés *c)* pontja tekintetében a létfontosságú rendszerelemmé kijelölő határozat

véglegessé válásától;

e) a 2. § (2) bekezdés d) pontja tekintetében az alapvető szolgáltatást nyújtó szereplőként történő azonosításról szóló határozat véglegessé válásától kell számítani.

26/A. § E törvénynek az egyes energetikai és közlekedési tárgyú, valamint kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2021. évi CXXXVI. törvénnyel megállapított 1. § (1) bekezdés 49-50. pontját, 2. § (9) bekezdését, 5. § b) pontját, valamint 22/F-22/I. §-át e rendelkezések hatálybalépését követően az SZTFH elnökének a poszt-kvantumtitkosítás alkalmazást nyújtó szervezet nyilvántartásba vételére vonatkozó részletes szabályokat tartalmazó, az 1. § (1) bekezdés 50. pontjában meghatározott szervezetekre vonatkozó rendeletei hatálybalépését követő 60. naptól kötelesek alkalmazni a rendeletekben meghatározott poszt-kvantumtitkosítás alkalmazásra kötelezett szervezetek.

16. Az Európai Unió jogának való megfelelés

27. § Ez a törvény a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

28. § E törvény tervezetének a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 15. cikk (7) bekezdése szerinti előzetes bejelentése megtörtént.

29. § Ez a törvény a hálózati és információs rendszerek biztonságának az egész Unióban egységesen magas szintjét biztosító intézkedésekről szóló, 2016. július 6-i, (EU) 2016/1148 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

30. § Ez a törvény az ENISA-ról (az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökségről) és az információs és kommunikációs technológiák kiberbiztonsági tanúsításáról, valamint az 526/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (kiberbiztonsági jogszabály) című, 2019. április 17-i (EU) 2019/881 európai parlamenti és tanácsi rendelet végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.

1. melléklet a 2013. évi L. törvényhez

A következő törvények hatálya alá tartozó közműszolgáltató és a következő törvények felhatalmazása alapján kiadott jogszabályok hatálya alá tartozó, közszolgáltatást nyújtó szervezet minősül poszt-kvantumtitkosítás alkalmazására kötelezett szervezetnek:

1. a földgázellátásról szóló törvény,
2. a földgáz biztonsági készletezéséről szóló törvény,
3. a villamos energiáról szóló törvény,
4. a távhőszolgáltatásról szóló törvény,
5. a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény, valamint
6. a hulladékról szóló törvény.